

STANDARDIZAREA

Revista Organismului Național de Standardizare

4/2024

A photograph of a young woman with long brown hair, wearing sunglasses, a white t-shirt, and blue jeans, sitting on a wooden bench. She is petting a light-colored dog, possibly a Labrador Retriever, which is sitting on the ground next to her. The background is a blurred green park setting. The text "ACCESIBILITATE ȘI SUSTENABILITATE PRIN STANDARDE" is overlaid in white, bold, sans-serif capital letters on the lower right portion of the image.

**ACCESIBILITATE ȘI
SUSTENABILITATE
PRIN STANDARDE**

Într-o lume aflată într-o continuă transformare, standardele sunt pilonii principali care asigură dezvoltarea sustenabilă, accesibilitatea și siguranța în toate domeniile economice și sociale. În acest număr al *Revistei Standardizarea*, puteți afla despre modul în care standardizarea sprijină inovarea, protejează utilizatorii și facilitează integrarea tehnologiilor emergente în viața cotidiană.

Unul dintre subiectele centrale ale acestui număr este **pașaportul digital al produselor (DPP)**, o inițiativă europeană care promite transparență sporită în lanțurile de aprovizionare și optimizarea utilizării resurselor. Prin intermediul noului comitet tehnic european CEN/CLC/JTC 24, standardizarea joacă un rol important în definirea cerințelor și specificațiilor pentru această abordare digitală, menită să sprijine economia circulară și să reducă impactul tuturor produselor de pe piață asupra mediului înconjurător.

Accesibilitatea este un alt aspect important abordat în acest număr. Publicarea standardului **SR EN 17984-1:2024**, dedicat câinilor de asistență, aduce claritate și coerență terminologiei folosite pentru descrierea relației dintre acești parteneri de încredere, instructorii acestora și persoanelor cu nevoi speciale. De asemenea, sunt detaliate și **soluțiile privind instruirea câinilor-ghizi pentru nevăzători în marile orașe**, subliniind eforturile considerabile ale specialiștilor în acest domeniu.

Implicarea ASRO în proiectul **AccessS**, care urmărește dezvoltarea soluțiilor tehnologice accesibile și integrarea acestora în orașe inteligente și în proiectul **MatCHMaker**, care sprijină industria europeană prin metode avansate de caracterizare și modelare computațională, demonstrează modul în care standardele au devenit motoare ale inovației și progresului tehnologic.

Pe lângă aceste aspecte, veți putea descoperi și **impactul inteligenței artificiale (IA)** asupra îngrijirii medicale și securității funcționale. Rolul IEC în stabilirea cerințelor de siguranță pentru echipamentele inteligente este crucial pentru prevenirea incidentelor și protejarea utilizatorilor și a mediului.

Nu lipsesc nici rubricile referitoare la cele mai recente standarde publicate, activitățile comunității de standardizare și noutățile legislative care fac trimiteri la standarde.

Acest număr al revistei reafirmă angajamentul comunității de standardizare în construirea unui viitor mai accesibil, sustenabil și sigur pentru toți. Vă invităm să descoperiți cum standardele pot transforma provocările actuale în oportunități durabile pentru societate.

STANDARDIZAREA asro

ISSN 1220-2061

PUBlicație OFICIALĂ A
**ASOCIAȚIEI DE STANDARDIZARE
DIN ROMÂNIA**

REDAcȚIE

Andreea Baboi
Claudiu Baci
Valerica Corciova
Adina Enescu

DTP

Ștefania Kraus

DEPARTAMENTUL STANDARDIZARE
standardizare@asro.ro

SERVICIUL RELAȚII PUBLICE ȘI
COOPERARE INTERNAȚIONALĂ
Biroul Comunicare-Marketing
marketing@asro.ro

VÂNZĂRI

Birou Vânzări
vanzari@asro.ro
Tel: 021 316 77 23

ASRO – Editura STANDARDIZAREA
editura@asro.ro

<https://www.asro.ro/>
<https://www.standardizarea.ro/>

© Toate drepturile rezervate ASRO

2

PAȘAPORTUL DIGITAL AL
PRODUSELOR: CALEA SPRE
SUSTENABILITATE
ȘI TRANSPARENȚĂ

4

INSTRUIREA CÂINILOR GHIZI
PENTRU NEVĂZĂTORI ȘI
PROVOCĂRILE DIN MARILE
ORAȘE

10

EVOLUȚIA STANDARDELOR
ÎN ÎNGRIJIREA MEDICALĂ

15

SECURITATE FUNCȚIONALĂ
PENTRU INTELIGENȚA
ARTIFICIALĂ

Pașaportul digital
al produselor: calea
spre sustenabilitate
și transparență 2

Instruirea câinilor ghizi
pentru nevăzători
și provocările
din marile orașe 4

Access – un nou standard
al accesibilității în orașele
inteligente 8

Evoluția standardelor
în îngrijirea medicală 10

MatCHMaker: Inovație
în caracterizarea
și modelarea materialelor
la nivel european 13

Securitate funcțională
pentru inteligența artificială 15

Apariții recente
de standarde 18

În lumina reflectoarelor –
CEN și CENELEC 22

Noutăți legislative 26

NOUTĂȚI

Apariții recente de standarde	18
În lumina reflectoarelor – CEN și CENELEC	22
Noutăți legislative	26

Pașaportul digital al produselor: calea spre sustenabilitate și transparență

Tranziția digitală și cea ecologică sunt piloni centrali ai Strategiei Uniunii Europene pentru o creștere economică sustenabilă și competitivă. Unul dintre noile instrumente care susțin aceste obiective este **pașaportul digital al produselor** (Digital Product Passport – DPP) un concept care promite să transforme modul în care produsele sunt proiectate, utilizate și reciclate. Acest mecanism facilitează accesul la informații detaliate despre trasabilitatea și sustenabilitatea produselor, permițând consumatorilor și părților interesate din lanțul de aprovizionare să ia decizii mai informate.

CE ESTE PAȘAPORTUL DIGITAL AL PRODUSELOR (DPP)?

DPP este un sistem digital de colectare, procesare și partajare a informațiilor referitoare la sustenabilitatea produselor. Acesta furnizează date despre caracteristicile produselor, trasabilitatea lor și conformitatea cu cerințele

legislative, fiind accesibil autorităților de reglementare, companiilor și consumatorilor.

Implementarea DPP are ca scop sporirea transparenței și responsabilității pe tot parcursul ciclului de viață al produselor, facilitând tranziția către o economie circulară. Acesta a fost introdus în contextul Regulamentului (UE) 2024/1781 privind designul ecologic pentru produse sustenabile, al cărui obiectiv principal este ca produsele sustenabile să fie o normă în UE. Adoptat de Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene în iulie 2024, acesta prevede ca începând cu anul 2028, majoritatea produselor comercializate în Uniunea Europeană să fie prevăzute cu un DPP care să ateste sustenabilitatea lor. Primele categorii vizate de aceste reglementări sunt textilele, oțelul, bateriile și echipamentele electronice, iar implementarea primelor cerințe detaliate este așteptată după 2027. Excepție fac alimentele, furajele, medicamentele și autovehiculele.

Printre beneficiile DPP se regăsesc:

- **transparența și accesibilitatea informațiilor:** consumatorii și partenerii de afaceri pot accesa informații importante despre produse, precum durabilitatea, posibilitatea de reciclare și trasabilitatea componentelor;
- **promovarea economiei circulare:** facilitează repararea, reutilizarea și reciclarea produselor, contribuind la reducerea deșeurilor;
- **conformitatea cu reglementările în vigoare:** sprijină respectarea normelor europene și internaționale privind sustenabilitatea;
- **stimularea inovației:** producătorii sunt încurajați să adopte soluții inovatoare pentru crearea unor produse mai sustenabile și eficiente energetic.

STANDARDIZAREA VINE ÎN SPRIJINUL ACESTUI NOU INSTRUMENT

Pentru ca producătorii, operatorii și consumatorii să profite pe deplin de oportunitățile oferite

de DPP este important ca informațiile furnizate să aibă un format unitar pe întregul ciclu de viață al unui produs.

Detaliile referitoare la conceptul și formatele DPP-urilor, precum și metodologiile specifice pentru diverse categorii de produse, ar trebui elaborate și documentate de experți tehnici din cadrul comitetelor și subcomitetelor de standardizare. În plus, aceste informații ar putea fi fi valorificate prin integrarea rezultatelor în procesul de standardizare de la nivel internațional, facilitând astfel comerțul global în conformitate cu valorile europene.

Pentru implementarea coordonată a pașaportului digital al produselor în toate sectoarele economice, Comisia Europeană a mandatat organizațiile europene de standardizare CEN, CENELEC și ETSI să elaboreze standardele necesare pentru punerea în aplicare a pașaportului digital al produsului.

Un nou comitet tehnic european, CEN/CLC/JTC 24 *Digital Product Passport*, a fost înființat la finalul anului 2023 pentru a coordona aceste eforturi și pentru a asigura că standardele elaborate sprijină obiectivele DPP. De asemenea, există inițiative conexe, precum comitetele tehnice dedicate ale ISO și IEC, cum sunt: IEC/TC 111 *Environmental standardization for electrical and electronic products and systems* și ISO/TC 323 *Circular economy*.

Formatele și interfețele de date trebuie să fie standardizate pentru a asigura o procesare eficientă și uniformă a informațiilor. Totodată, datele trebuie să fie sigure, fiabile și compatibile cu citirea automată.

Standardele care vor fi elaborate în cadrul acestui comitet tehnic vor aborda aspecte, precum:

- transportatori de date securizați;
- identificatori unici pentru produse;
- interfețe de programare a aplicațiilor (API) pentru gestionarea ciclului de viață al produselor;
- protocoale de schimb de date pentru interoperabilitate;
- stocarea și arhivarea informațiilor pe termen lung.

La nivel european a fost elaborat primul proiect CWA, publicat spre consultare publică sub forma unui DRAFT, care definește orientările pentru configurarea DPP-urilor, pe baza diferitelor opțiuni de proiectare.

Acesta este un document conceput pentru a sprijini IMM-urile și părțile interesate să înțeleagă cum să proiecteze un DPP. CWA-ul

este, de asemenea, util actorilor economici care gestionează sau creează informații despre un produs pe parcursul ciclului său de viață.

Un DPP introduce, pe lângă etichetele fizice ale produselor, un portal digital, ca punct unic de acces la informații pentru un produs, accesibil prin intermediul unui suport de date scanabil de pe etichetă, precum și prin intermediul link-urilor web.

Grupele de produse care ar trebui să aibă DPP pentru a fi vândute pe piața UE în perioada 2028-2033 pe baza reglementărilor UE sunt: bateriile, produsele din fier, oțel și aluminiu, articolele de îmbrăcăminte și de încălțăminte, aparatele, produsele electronice, produsele IT și alte produse consumatoare de energie, saltelele, anvelopele, jucăriile, produsele chimice, detergenții, vopselele și lacurile.

Alte produse care sunt luate în considerare pentru DPP-uri, dar se așteaptă să fie prioritizate în programele de lucru ulterioare, includ: îngrășămintele, mobilierul, produsele ceramice, produsele cosmetice, plasele și uneltele de pescuit, produsele de igienă, metale neferoase, plasticul și polimerii, celuloza și hârtia, sticla. Indiferent de grupa de produse, toate DPP-urile vor trebui înregistrate și supravegheate.

PROVOCĂRI ȘI VIITOARE PERSPECTIVE

Datorită diversității și complexității produselor, pașaportul digital al produselor trebuie să răspundă unei game largi de cerințe, aspecte pe care CEN și CENELEC trebuie să le ia în considerare. De asemenea, standardizarea internațională joacă un rol important în implementarea cu succes a DPP, având în vedere caracterul global al lanțurilor valorice moderne.

Implementarea DPP implică multiple provocări, printre care: armonizarea reglementărilor la nivel european, depășirea barierelor tehnologice, asigurarea interoperabilității, consolidarea colaborării între producători, autorități și consumatori, precum și dezvoltarea unei infrastructuri digitale sigure și eficiente pentru gestionarea datelor. Totuși, potențialul acestui instrument de a transforma piețele și de a accelera tranziția către sustenabilitate, face ca aceste eforturi să fie decisive pentru viitorul economiei circulare.

Adoptarea pașaportului digital al produselor reprezintă un pas înainte către o economie mai verde, transparentă și responsabilă. Printr-o cooperare strânsă între statele membre, organizațiile de standardizare și sectorul privat, DPP va deveni un reper fundamental în transformarea sustenabilă a societății.

Instruirea câinilor ghizi pentru nevăzători și provocările din marile orașe

de Mircea Gașpar, S.C. Dog Master SRL,
Membru ASRO/CT 396 – Câini de asistență și CEN/TC 452 – Assistance Dog

Mulți dintre noi ne-am întrebat de multe ori ce reprezintă câinii de asistență și, mai ales, la ce sunt aceștia folosiți. În actualul context, când se dorește ca accesibilitatea să devină normalitate într-o societate modernă și incluzivă, oamenii care au diverse probleme (de văz, auz, mobilitate) pot beneficia de ajutorul unor câini ghizi – câini de asistență.

Pentru a avea un câine de asistență bine instruit care să poată ajuta un beneficiar (persoană cu dizabilități) să redevină o persoană independentă, mai ales din punctul de vedere al mobilității și al unei vieți autonome, este necesar ca mai multe organizații să colaboreze bine pentru a putea pregăti un asemenea câine, precum și ca acestea, prin instructorul de câini ghizi, să respecte standardele de calitate aflate în vigoare.

Câinii de asistență includ multiple tipuri de câini, cum ar fi:

- câinii ghizi pentru cei cu dizabilități totale sau parțiale de vedere;
- câinii folosiți pentru cei cu deficiențe de auz;
- câinii pentru cei cu diverse afecțiuni medicale (de exemplu, cei care semnalizează apariția unei crize de epilepsie sau a unei crize diabetice);
- câinii care îi asistă pe cei cu diverse probleme de mobilitate apărute în urma unor dizabilități fizice (motorii);
- câinii pentru cei cu diverse dizabilități mentale.

Un factor determinant în pregătirea câinilor ghizi pentru nevăzători implică selecția acestora încă

dintr-o fază incipientă. Se ține cont, în primul rând, de achiziționarea, atât cât este posibil, a uneia sau a mai multor femele de reproducere din linii consacrate care de-a lungul timpului și de-a lungul selecției au dat randament și au născut exemplare care au devenit câini ghizi de succes. Este o realitate ce merită menționată faptul că dintr-un cuib de 4 sau 6 câini doar câțiva pot trece la un alt nivel pentru a putea îndeplini munca de câine ghid pentru nevăzători.

Este important de adăugat, totuși, că nu există **CÂINELE GHID PERFECT**. Din acest motiv, testele și evaluările repetate cu acești însoțitori trebuie îndeplinite cu mare responsabilitate.

În multitudinea de rase de câini două sau trei sunt cele mai folosite pentru acest scop. Golden Retrieverul și Labrador Retrieverul sunt cele mai cunoscute pentru acest câine de serviciu, la fel și bine-cunoscutul Ciobănesc German, care poate fi folosit pe o scară mult mai largă în diverse domenii, inclusiv aceea de câine ghid.

Viitorii însoțitori ai persoanelor nevăzătoare trebuie să beneficieze încă de la vârste fragede (2 luni) de un regim și de un program de viață și de antrenament just întocmit, pus în practică de o persoană competentă cu experiență în domeniu

și supervizați în mod constant de o persoană care monitorizează frecvent și atent activitatea acestora pe tot parcursul pregătirii până la predarea lor către noii beneficiari. În această perioadă se pot face teste specifice acestor rase, cum ar fi cele de displazie de șold și de cot, cât și alte examene PRA pentru a întocmi un dosar cu toate datele necesare ca aceștia să devină buni câini ghizi.

Dacă în decursul pregătirii persoanele abilitate alături de medicii veterinari descoperă anumite probleme se va lua imediat decizia de a scoate acești câini din programul de antrenament pentru a nu pune în pericol siguranța persoanei cu probleme de vedere, precum și a altor participanți la activitățile de zi cu zi și, nu în ultimul rând, siguranța câinelui.

Câinii care rămân apți pentru a merge mai departe pot fi testați la reacții în trafic lejer, mediu și aglomerat.

Se testează reacțiile vizavi de zgomotele produse de vehicule (staționate sau aflate în trafic), interacțiunea cu diverși oameni, copii, vârstnici și cu alte animale pe care aceștia le pot întâlni pe traseu, la intrarea și la ieșirea din magazine sau instituții publice. Obişnuirea acestor câini ghizi cu harnașamentul adecvat (ham special de ghidaj, zgardă, lesă) se face progresiv, ulterior urmează dresajul de bază și tehnicile de obediiență.

Aici vom include:

- mersul la pas;
- pozițiile – așezat, culcat, în picioare;
- respectarea comenzilor – câinele trebuie să își păstreze poziția nemișcată care i-a fost comandată până la o altă nouă (indiferent dacă instructorul se află sau nu în raza sa vizuală);
- refuzul de hrană, în metropole se găsesc frecvent resturi alimentare pe diverse trasee care pot periclita buna desfășurare a antrenamentului. E bine să se știe încă de la început că cele două rase specificate anterior, atât Golden Retrieverul, cât și Labrador Retrieverul, pot fi deosebit de lacome.

În paralel se poate începe pregătirea de specialitate a acestor câini cu hamul special de ghidaj pe trasee scurte, pentru un timp scurt, într-o primă fază. Sesiunile de antrenament trebuie încheiate și structurate într-o notă pozitivă astfel încât câinelui să îi facă plăcere să lucreze mai bine în următoarele etape.

Printre provocările pe care un nevăzător le poate avea în viața de zi cu zi alături de un câine

ghid putem să le includem pe cele cauzate de infrastructură, cum ar fi lipsa de accesibilități (semafoare acustice, covoare tactile, borduri la nivel la capete de stradă sau în zona de intersecție) sau pe cele cauzate de montarea greșită a unor obiecte pe stradă (stâlpi, contoare de gaz sau de lumină, garduri, crengi netoaletate de la diverși arbori), triciclete, scutere electrice, biciclete, mașini parcate pe trotuar etc. De asemenea, nesemnalizarea corespunzătoare a lucrărilor de infrastructură reprezintă o altă provocare importantă pentru persoanele nevăzătoare.

Conștientizarea faptului că prin utilizarea unui câine ghid persoanele cu dizabilitățile vizate au o șansă la o viață normală, mai independentă, este un deziderat. Locuitorii marilor metropole sunt de multe ori individualiști, precum și indiferenți. Astfel, munca, efortul și rezultatele unor colaborări între beneficiar, instructor și alte organizații devine mai dificilă.

Aplicarea corectă a standardelor de instruire a unui câine ghid poate fi de un real ajutor. Un câine de asistență ar trebui să răspundă 90% din timp la comenzile date din prima încercare. Trebuie să demonstreze calități de disciplină de bază, fie că vorbim de comenzi vocale sau de semne făcute cu mâna. Trebuie să fie abil, să îndeplinească cel puțin trei sarcini care ar putea să ajute la diminuarea dizabilității beneficiarului. În plus, beneficiarul ar fi bine să poată demonstra faptul că animalul lui de asistență poate să ducă cel puțin trei sarcini la bun sfârșit.

Tot beneficiarul trebuie să cunoască tehnicile de instruire acceptate, să aibă o bună înțelegere a sănătății și îngrijirii câinelui, să cunoască legile de acces în diverse zone cu câinele ghid și comportamentul adecvat în zonele publice.

Pentru a sprijini procesul de instruire și pentru a asigura un nivel înalt de calitate al serviciilor, comitetul tehnic european CEN/TC 452 – *Assistance Dogs*, are ca obiectiv elaborarea standardelor care să acopere toate aspectele esențiale ale domeniului, de la terminologie și managementul câinilor de asistență, la potrivirea beneficiarilor cu câinii și la calificarea personalului implicat în instruire.

Acest comitet tehnic subliniază importanța evaluării periodice a câinilor de asistență pentru a asigura că aceștia răspund corect la comenzi și îndeplinesc sarcinile de bază. Conformitatea cu aceste standarde reprezintă un instrument important pentru justificarea calității serviciilor oferite beneficiarilor.

Standardele elaborate în cadrul CEN/TC 452 vor ajuta la identificarea clară a câinilor de asistență

recunoscuți, ceea ce va spori vizibilitatea și încrederea în serviciile de asistență. În plus, acest cadru comun va reglementa piața furnizorilor de servicii, asigurând condițiile de calificare și de organizare a activității la nivel european.

Pe lângă îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități, standardele vor facilita accesul acestora la transportul public, la clădiri și servicii, contribuind la o societate mai incluzivă. Acestea pot, de asemenea, deschide calea pentru recunoașterea drepturilor utilizatorilor de câini de asistență.

Recenta publicare a standardului european **EN 17984-1:2024**, preluat prin notă de confirmare și la nivel național sub indicativul **SR EN 17984-1** *Câini de asistență. Partea 1: Vocabular* în cadrul comitetului tehnic ASRO/CT 396 – *Câini de asistență*, reprezintă un pas important spre alinierea la nivel european a cerințelor pentru câinii de asistență. Acest standard:

- stabilește un limbaj comun, care permite o înțelegere uniformă a termenilor și a procedurilor de instruire;
- facilitează schimbul de cunoștințe la nivel european și are rolul de a contribui la o mai bună aplicare a drepturilor beneficiarilor, asigurând astfel că fiecare persoană cu dizabilități are acces la un partener canin de încredere.

Standardul SR EN 17984-1 servește drept bază pentru elaborarea ulterioară a unei serii de standarde privind câinii de asistență. Aceasta se va

continua cu:

- **proiectul de standard european FprEN 17984-2**, privind bunăstarea câinilor pe parcursul vieții lor;
- **proiectul de standard european FprEN 17984-3**, referitor la competențele profesionale ale personalului de instruire;
- **proiectul de standard european FprEN 17984-4**, ce va trata pre-instruirea, instruirea și sarcinile specifice;
- **viitorul standard EN 17984-5**, dedicat serviciilor oferite beneficiarilor;
- **viitorul standard EN 17984-6**, axat pe accesibilitate și acces universal.

Pe măsură ce standarde vor fi elaborate și implementate, se așteaptă ca acestea să aibă un rol crucial în sprijinirea legislației viitoare pentru accesibilitate, eliminând barierele create de diferențele de reglementare între statele membre și îmbunătățind viața a mii de persoane din întreaga Europă.

Având în vedere că aceste tipuri de servicii pentru persoanele cu dizabilități însoțite de câini ghizi sunt de dată recentă, standardele de aplicare ale activităților, precum și conștientizarea existenței acestor servicii sunt încă un proiect în curs de derulare. E nevoie de noi toți pentru a aduce viața acestor oameni cât mai aproape de o viață normală.

Access – un nou standard al accesibilității în orașele inteligente

DE CE ESTE NEVOIE DE UN PROIECT PRECUM ACCESS?

Urbanizarea rapidă și digitalizarea au transformat profund orașele în ultimele decenii. Concepte precum orașe inteligente, mobilitate sustenabilă și clădiri verzi sunt din ce în ce mai prezente în strategiile de dezvoltare urbană. Cu toate acestea, accesibilitatea rămâne o provocare majoră.

În multe orașe europene, persoanele cu dizabilități, vârstnicii și alte grupuri vulnerabile întâmpină zilnic dificultăți în accesarea clădirilor publice, a infrastructurii și a transportului. Lipsa unui cadru standardizat pentru integrarea accesibilității în proiectele de urbanism și infrastructură accentuează aceste probleme.

În acest context, proiectul european **Access** (*Accelerating City-to-Citizen Accessibility*) propune o schimbare fundamentală, dezvoltând soluții tehnologice și standarde care să faciliteze integrarea accesibilității în orașele inteligente.

OBIECTIVELE PROIECTULUI ACCESS

- dezvoltarea unui model digital integrat de accesibilitate bazat pe inteligență artificială (IA), modelarea informației construcției (BIM) și sisteme informatice geografice (GIS);
- optimizarea mobilității urbane prin soluții de transport accesibil, inclusiv e-mobilitate și micro-mobilitate;
- crearea unui cadru standardizat pentru proiectarea clădirilor și infrastructurii

accesibile, ușor de implementat la nivel european;

- asigurarea operării adaptive a clădirilor, permițându-le să răspundă în timp real nevoilor utilizatorilor;
- dezvoltarea unor politici publice și a unui cadru legislativ care să sprijine accesibilitatea urbană;
- testarea și demonstrarea soluțiilor AccessS în orașe pilot, pentru a valida eficiența acestora.

TEHNOLOGIILE CHEIE UTILIZATE ÎN PROIECT

Proiectul **AccessS** se bazează pe un mix de **tehnologii emergente**, de o importanță majoră pentru îmbunătățirea accesibilității în orașele inteligente:

1. Modelarea informației construcției (BIM)

BIM (Building Information Modelling – modelarea informației construcției) este o metodă digitală modernă de lucru pentru proiectarea integrată, optimizarea, construirea și administrarea clădirilor.

BIM este un instrument esențial pentru proiectarea și gestionarea clădirilor accesibile. Cu ajutorul BIM, arhitecții și dezvoltatorii pot **simula accesibilitatea** încă din faza de proiectare, asigurându-se că spațiile sunt optimizate pentru toți utilizatorii.

2. Inteligența artificială (IA)

Inteligența Artificială este utilizată pentru **analiza și optimizarea fluxurilor de mobilitate**, adaptând infrastructura urbană la nevoile utilizatorilor în timp real. IA poate detecta **problemele de accesibilitate**, sugerând soluții rapide pentru îmbunătățirea infrastructurii.

3. Sistemele de informații geografice (GIS)

Sistemele de informații geografice (GIS – Geographic Information System) sunt utilizate pentru a crea, a stoca, a analiza și a prelucra informații distribuite spațial utilizând computerele. Sistemul este folosit pentru a cartografia și a analiza accesibilitatea urbană. Aceste sisteme pot identifica zonele critice și pot ghida dezvoltarea unor soluții de mobilitate incluzivă.

CINE SUNT PARTENERII IMPLICAȚI ÎN PROIECTUL ACCESSS?

AccessS este un proiect paneuropean **multidisciplinar**, reunind 22 de parteneri din mai multe domenii: standardizare, cercetare, administrație publică, industrie și organizații pentru drepturile persoanelor cu dizabilități.

Asociația de Standardizare din România (ASRO) este un partener esențial în acest proiect, având rolul de a **armoniza standardele naționale cu cele europene** în ceea ce privește accesibilitatea mediului construit.

ASRO contribuie la:

- **elaborarea și implementarea unor standarde pentru infrastructura urbană accesibilă;**
- **stabilirea unor ghiduri de bune practici** pentru arhitecți, constructori și administrații locale;
- **promovarea unei legislații clare și coerente privind accesibilitatea** în România și la nivel european.

ETAPELE DE IMPLEMENTARE ȘI PROGRESUL PROIECTULUI

Principalele etape parcurse în cadrul proiectului **AccessS**:

- **Întâlnirea plenară din Florența (21 octombrie 2024)** – stabilirea pașilor următori în dezvoltarea tehnologiilor;
- **evenimentul Built4People (Bruxelles, 19 noiembrie 2024)** – prezentarea soluțiilor inovatoare;
- **testarea și validarea tehnologiilor în orașele pilot** – implementarea soluțiilor în orașele partenere.

CUM VA TRANSFORMA ACCESSS ORAȘELE VIITORULUI?

Proiectul AccessS reprezintă un pas esențial în integrarea accesibilității în orașele inteligente. Prin utilizarea tehnologiilor digitale și stabilirea unor standarde clare, orașele viitorului vor deveni mai incluzive, mai eficiente și mai sustenabile.

În final, succesul acestui proiect va depinde de colaborarea dintre administrațiile locale, cercetători, industrie și societatea civilă, pentru ca accesibilitatea să nu mai fie o excepție, ci o regulă în dezvoltarea urbană.

Dacă vrei să descoperi detalii despre tehnologiile utilizate, orașele pilot și impactul proiectului, vizitează site-ul oficial: www.euproject-access.eu.

Evoluția standardelor în îngrijirea medicală

De Catherine Bischofberger, IEC

Pe măsură ce inteligența artificială (IA) revoluționează domeniul medical, apar noi tipuri de standarde în domeniu, necesare pentru a menține încrederea în echipamentele medicale.

Sănătatea digitală permite pacienților să se monitorizeze singuri. Aceasta este o schimbare care are un impact semnificativ asupra standardelor pentru domeniul medical.

Istoria îngrijirii medicale datează din timpuri preistorice. Descoperirea recentă a unor schelete din epoca Neolitică cu semne de trepanație craniană indică faptul că încă din acea perioadă se realizau operații complexe. Deși practicile medicale chinezești și indiene din Antichitate au influențat medicina occidentală, în special în ceea ce privește igiena, abia în secolul al XIX-lea s-a descoperit că anumite boli și infecții postoperatorii sunt cauzate direct de microorganisme. Datorită oamenilor de știință, precum Louis Pasteur, patologia a cunoscut o transformare radicală, declanșând o adevărată revoluție în domeniul chirurgiei.

EVOLUȚIA ÎNGRIJIRII MEDICALE ÎN ULTIMUL SECOL

Numeroase progrese tehnologice au transformat îngrijirea medicală din temelii în secolul al XX-lea, conducând la o creștere semnificativă a speranței de viață – inițial în lumea occidentală, iar mai târziu și în țările în curs de dezvoltare. Printre reperiile majore ale acestei perioade, se remarcă descoperirea insulinei în anul 1921 de către cercetătorii de la Universitatea din Toronto, primul tratament salvator pentru diabet. De asemenea, chimioterapia și radioterapia au revoluționat tratamentul cancerului, oferind pacienților șanse mai mari de supraviețuire.

Acum, în secolul al XXI-lea, inteligența artificială (IA) și alte tehnologii digitale au un impact fundamental asupra cercetării și îngrijirii medicale, fie că este vorba despre diagnostic, anticipare a bolilor, imagistică medicală sau chiar chirurgie robotică. De exemplu, sistemele bazate pe IA pot analiza mamografiile de 30 de ori mai rapid decât radiologii actuali, cu o precizie de 99%, reducând necesitatea biopsiilor inutile și oferind o a doua opinie acolo unde personalul medical este insuficient.

SĂNĂTATEA DIGITALĂ – O SCHIMBARE MAJORĂ

Pe măsură ce cunoștințele medicale au evoluat, a devenit tot mai important ca pacienții să fie plasați în centrul sistemului de îngrijire a sănătății. Regina Geirhofer, Secretarul comitetului tehnic responsabil de elaborarea standardelor pentru echipamente medicale, subliniază modul în care experții din cadrul comitetului trebuie să-și schimbe abordarea pentru a cuprinde sănătatea digitală. Aceasta afirmă că „am elaborat întotdeauna standarde privind siguranța, luând în considerare, în principal, profesioniștii din domeniul medical – medici, asistente, chirurghi – cei care utilizează echipamentele și o fac în siguranță. Însă, odată cu apariția sănătății digitale, pacienții au mai mult control asupra propriei sănătăți. De exemplu, aceștia o pot monitoriza cu ajutorul dispozitivelor purtabile, indiferent unde se află. Acest lucru înseamnă că acum trebuie să elaborăm standarde luând în considerare un grup de utilizatori divers și aflat în continuă creștere”.

Pentru a răspunde nevoilor acestui grup de beneficiari, standardele vor include cerințe suplimentare. Geierhofer explică „cerințele de instruire vor fi diferite dacă utilizatorul este bunica Smith sau o asistentă care lucrează într-un spital.”

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ TRANSFORMĂ PROFUND ÎNGRIJIREA MEDICALĂ, ÎNCREDEREA ȘI STANDARDELE DIN DOMENIUL MEDICAL

Regina Geierhofer compară evoluțiile recente din sănătatea digitală cu schimbările majore generate de inteligența artificială. „Trebuie să dezvoltăm noi metode de încercare a

echipamentelor ca urmare a valului de IA care ne influențează. De exemplu, trebuie să ne asigurăm că datele utilizate pentru diagnostic sunt de încredere și că gestionarea și controlul calității acestora sunt riguros aplicate.”

Din acest motiv, comitetul tehnic lucrează la o specificație publică, PNW PAS 62-531, care abordează managementul datelor în domeniul medical. „Aceasta se bazează pe diferite standarde orizontale publicate de comitetul tehnic comun ISO/IEC dedicat inteligenței artificiale, SC 42. Două dintre ele fac parte din seria ISO/IEC 5259, în mod specific părțile 2 și 4 ale standardului, privind calitatea datelor pentru analiză și învățare automată. Acestea sunt combinate cu un alt standard orizontal care vizează măsurarea calității datelor, ISO/IEC 25024. A trebuit să le aliniam la cadrul de standarde pentru dispozitive medicale și la cerințele de reglementare, însă ele oferă o bază solidă.”

Managementul datelor este un domeniu nou pentru acest comitet tehnic, dar imperativ pentru menținerea încrederii în echipamentele medicale care utilizează IA. Planul este ca specificația PAS să fie înlocuită ulterior cu un standard. Regina Geierhofer adaugă „Ne propunem să colaborăm cu ISO/TC 215, care elaborează standarde pentru informatica medicală și să lucrăm împreună la elaborarea noii publicații.”

ÎNCREDEREA ÎN COLABORARE – O CONDIȚIE PREALABILĂ

Încrederea trebuie să existe și în diferitele grupuri de experți care elaborează standardele. TC 62 și SC 42 au început să colaboreze fără a înțelege pe deplin mediul și constrângerile specifice ale fiecărui comitet. Însă, după cum spune Regina Geierhofer, „în ultimii ani, am ajuns să ne cunoaștem mai bine și am învățat să avem încredere în nivelurile noastre diferite de expertiză”.

Colaborarea cu experți din diverse comitete și organizații nu este o activitate nouă pentru experții care elaborează standardele din domeniul medical. Dna Geierhofer explică: „în domeniul îngrijirii dentare, spre exemplu, SC 62B elaborează standarde pentru echipamentele de radiografie dentară și siguranța acestora, în timp ce un grup de lucru comun între SC 62D și ISO/TC 106 – Stomatologie elaborează standarde pentru securitatea de bază a frezelor și a mașinilor dentare de frezat. Colaborarea permanentă între grupuri este fundamentală dacă ne dorim să publicăm standarde de cea mai bună calitate.”

EVALUAREA CONFORMITĂȚII SPOREȘTE ÎNCREDEREA

Siguranța în domeniul îngrijirii medicale este asigurată nu doar prin standarde, ci și prin Sistemul de Evaluare a Conformității de la IEC (CA) și Sistemul IEC de Scheme de Evaluare a Conformității pentru Echipamente și Componente Electrotehnice (IECEE). Acestea oferă metode de încercare și certificare pentru securitatea, fiabilitatea, eficiența și performanța generală a echipamentelor electrice utilizate în domeniul medical, fie ele noi sau recondiționate, în conformitate cu standardele internaționale IEC.

Acest sistem multilateral de evaluare a conformității se bazează pe principiul conform căruia organismele naționale membre asigură recunoașterea reciprocă a rezultatelor încercărilor, utilizate pentru obținerea certificării sau aprobării la nivel național de către organismele naționale de certificare (NCB). Schema de certificare CB a IECEE oferă posibilitatea efectuării unei singure încercări și a obținerii unei singure certificări, reducând timpul și costurile pentru producători și facilitând accesul mai rapid al produselor pe piațe.

Grupul de experți CTL (IECEE Testing Laboratories) acoperă două domenii principale:

- echipamente de măsurare, de control și de laborator, în conformitate cu seria de standarde IEC 61010, care stabilește cerințele de securitate pentru echipamentele electrice utilizate în măsurători, controale și laboratoare;
- echipamente electrice utilizate în domeniul medical, în conformitate cu seria de standarde IEC 60601, care definește cerințele de securitate de bază și performanțele esențiale ale aparatelor electromedicale. TC 62 a demarat recent activitatea pentru elaborarea unei noi ediții a acestui standard fundamental. De asemenea, comitetul tehnic aduce în atenție și seria de standarde IEC 80601, care stabilește cerințele pentru produse specifice sau măsurători integrate în produse, precum defibrilatoarele cardiace, scanerele cu rezonanță magnetică și ventilatoarele pulmonare utilizate în terapia intensivă.

Datorită standardelor și sistemelor de evaluare a conformității de la IEC, atât personalul medical, cât și pacienții pot avea încredere că siguranța lor este un aspect principal în standarde și aceasta este asigurată, în pofida schimbărilor majore din domeniul îngrijirii medicale.

Tradus de Andreea Baboi, din *IEC e-tech: News & Views from the IEC*, nr. 6/2024 – *Leading on trust*.

MatCHMaker: Inovație în caracterizarea și modelarea materialelor la nivel european

În lumea modernă, progresul tehnologic și inovarea în domeniul materialelor sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă și competitivitatea economică. În acest context, proiectul [MatCHMaker](#), finanțat de Uniunea Europeană prin programul HORIZON – Research and Innovations Actions (RIA), nr. contract 101091687, reprezintă o inițiativă majoră.

Prin abordarea sa unică care combină metodele tradiționale bazate pe fizică cu cele noi, orientate pe date, MatCHMaker își propune să revoluționeze domeniul caracterizării și modelării materialelor. Acest proiect nu doar că răspunde nevoilor actuale ale industriei europene, dar și pavează calea pentru inovații viitoare în concordanță cu principiile sustenabilității și eficienței.

ROLUL ASRO ȘI CONTEXTUL PROIECTULUI

ASRO joacă un rol important în cadrul proiectului MatCHMaker. Prin participarea activă la acest consorțiu format din 12 parteneri din diverse țări europene, ASRO reprezintă interesele României în acest domeniu vital și contribuie semnificativ la stabilirea unor noi standarde și metodologii în caracterizarea și modelarea materialelor. Participarea ASRO la prima întâlnire a consorțiului, desfășurată în Spania, la finalul lunii noiembrie, evidențiază angajamentul său față de colaborarea și schimbul de cunoștințe la nivel european.

Această implicare a ASRO reflectă o recunoaștere a expertizei și a capacității de inovare a specialiștilor români în domeniul standardizării. Contribuția ASRO nu se limitează doar la participarea la întâlniri și conferințe, ci se extinde în activități de cercetare și elaborare a unor metodologii noi și aplicarea acestora în contextul industriei europene. Prin acest proiect, ASRO își consolidează poziția de jucător cheie în promovarea standardelor de înaltă calitate și în susținerea inovației în domeniul materialelor la nivel european.

OBIECTIVE ȘI METODOLOGIE

Principalul obiectiv al MatCHMaker este de a sprijini industria europeană prin furnizarea unor metode avansate de caracterizare și modelare computațională. Proiectul răspunde nevoilor industriilor critice precum construcțiile, energia

și transporturile, concentrându-se pe materiale multifazice și multiscale. Prin abordarea integrată care combină caracterizarea și modelarea, proiectul vizează stabilirea unei corelații eficiente între procesul de fabricație, microstructura și proprietățile macroscopice ale materialelor avansate.

IMPLICAȚII ȘI BENEFICII

MatCHMaker promite să aducă beneficii semnificative industriei prin reducerea costurilor, timpului și riscurilor asociate dezvoltării de materiale noi. Acesta contribuie astfel la realizarea unei economii durabile și cu emisii reduse de carbon, în conformitate cu obiectivele Pactului Verde European. De asemenea, proiectul urmărește să reducă decalajul dintre caracterizarea avansată a materialelor, metodele de modelare și evaluarea rapidă la nivel industrial.

SECTOARE INDUSTRIALE VIZATE

Proiectul acordă o atenție specială în următoarele trei sectoare industriale majore:

- **construcții** – focalizare pe ciment;
- **energie** – accent pe celulele cu combustibil cu oxizi solizi și celulele de electroliză cu oxid solid (SOFC/SOEC);
- **mobilitate** – concentrare pe celulele cu combustibil cu membrană cu schimb de protoni (PEMFC).

RESURSE SUPLIMENTARE ȘI CONTACT

Pentru mai multe informații, se pot accesa resursele disponibile pe [site-ul oficial](#) al proiectului. De asemenea, pentru detalii suplimentare legate de implicarea ASRO în cadrul proiectului MatCHMaker, poate fi contactată dna. Mădălina Simion, Expert principal standardizare (madalina.simion@asro.ro).

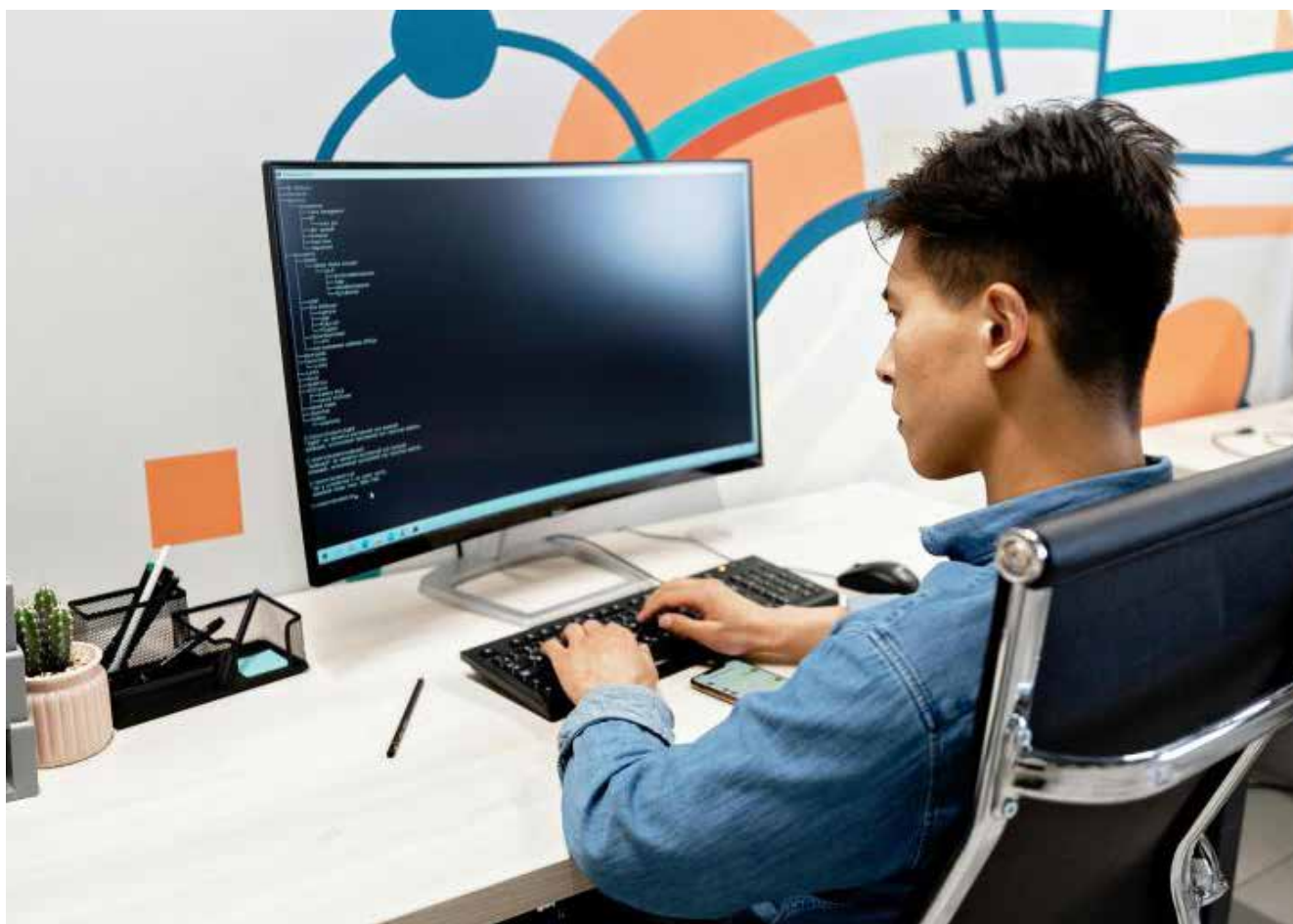

MatCHMaker
Materials Characterisation & Modelling

Securitate funcțională pentru inteligența artificială

De Jewel Thomas, IEC

Suntem înconjurați de un număr tot mai mare de dispozitive, sisteme și echipamente electrice și electronice, care integrează tehnologii din ce în ce mai complexe și interconectate, precum inteligența artificială (IA). În acest sens, standardele pentru securitate funcțională sunt fundamentale pentru a asigura utilizarea sigură și fiabilă a acestora.

Prejudecata de gen poate afecta datele colectate pentru IA (Imagine gratuită de la pexels. Fotografie de Mikhail Nilov.)

Inteligența artificială (IA) a schimbat fundamental modul în care lucrăm și accesăm date. Unul dintre domeniile în care acest impact este major este industria prelucrătoare, unde automatizarea industrială și mentenanța predictivă sunt utilizate pe scară largă. IA transformă, de asemenea, diagnosticul medical, facilitând colectarea și analiza datelor. În sectorul energetic, rețelele inteligente utilizează IA pentru mentenanță predictivă și mecanisme de auto-reparare. În domeniul financiar, sistemele bazate pe IA sunt aplicate în diverse arii, de la gestionarea activelor până la detectarea fraudei. Și lista poate continua.

[Dimensiunea pieței globale a inteligenței artificiale](#) a fost estimată la 196,63 miliarde de dolari în anul 2023 și se preconizează că va crește cu o rată anuală compusă (CAGR) de 36,6% între 2024-2030. Conform previziunilor realizate de [International Data Corporation](#) pentru 2024 și anii următori, investițiile în inteligența artificială generativă au cunoscut o creștere accelerată. Până în anul 2026 se estimează că 75% dintre marile companii vor depinde de sistemele IA, iar cheltuielile globale pentru soluțiile bazate pe IA ar putea depăși 500 de miliarde USD în 2027.

RISCURILE ASOCIATE UTILIZĂRII IA

Odată cu extinderea utilizării IA în tot mai multe domenii, apare și o atenție sporită asupra securității și a riscurilor pe care această tehnologie le poate aduce în diverse sectoare. Acestea includ riscuri tehnice, cum ar fi defectarea sistemelor critice, dar și provocări etice, precum problemele legate de prejudecăți în algoritmi. De asemenea, apar riscuri noi, cum ar fi manipularea digitală sau utilizarea IA în scopuri militare. Și acestea sunt doar câteva exemple.

Mai multe evenimente, precum [AI Safety Summit 2023](#), organizat de guvernul Marii Britanii și [AI for Good Global Summit](#), organizat de ITU în mai 2024, au evidențiat riscurile asociate utilizării sistemelor IA și importanța crucială a menținerii acestora într-un cadru securizat și responsabil. Un [raport publicat de ONU](#) în septembrie 2024 intitulat *Governing AI or Humanity* subliniază că „în prezent, există un deficit global de guvernanță în ceea ce privește inteligența artificială. Deși există numeroase discuții despre etică și principii, mozaicul de normative și instituții existente sunt încă într-un stadiu incipient și prezintă numeroase lacune. Responsabilitatea lipsește de cele mai multe ori, inclusiv în cazul utilizării sistemelor IA netransparente care afectează viețile altora. Respectarea standardelor este adesea voluntară, iar practica contrazice retorica.”

ROLUL IEC ÎN ACEST CONTEXT

Standardele internaționale IEC, alături de cele elaborate de [ITU](#) (Uniunea Internațională pentru Telecomunicații) și [ISO](#), pot contribui parțial la acoperirea acestui vid de reglementare. Asigurarea securității echipamentelor electrice și electronice face parte din ADN-ul IEC. Siguranța funcțională este o disciplină menită să garanteze că sistemele, echipamentele și dispozitivele electrice, electronice și programate electronic funcționează în mod corespunzător. Totodată, are ca scop garantarea faptului că aceste echipamente și dispozitive nu reprezintă un pericol pentru utilizatori și sunt luate în considerare deteriorarea acestora și evitarea impactului negativ asupra mediului. Această disciplină se concentrează în principal pe electronica și software-ul aferent, activând mecanisme de securitate integrată pentru a reduce potențialele riscuri. Securitatea funcțională este atinsă atunci când fiecare funcție de securitate specificată este îndeplinită, iar nivelul de performanță necesar este respectat, bazându-se pe sisteme active de protecție automată. Numeroase standarde IEC abordează securitatea funcțională a echipamentelor și dispozitivelor, printre care seria de standarde [IEC 61508](#), considerată fundamentală în domeniu. Aceasta este elaborată de comitetul tehnic [IEC TC 65](#), responsabil de elaborarea standardelor pentru producția inteligentă. În acest proces, experții sunt ghidați de Comitetul Consultativ de la IEC pentru Siguranță ([ACOS](#)), care coordonează activitățile de standardizare și de evaluare a conformității în materie de securitate. ACOS a publicat mai multe ghiduri, inclusiv [Ghidul 104 al IEC](#), referitor la pregătirea publicațiilor referitoare la securitate și utilizarea publicațiilor de bază și de grup privind securitatea.

SECURITATEA FUNCȚIONALĂ CU ȘI PENTRU IA

Dar ce standarde sunt în curs de elaborare pentru a asigura utilizarea securizată și responsabilă a inteligenței artificiale? Putem aplica conceptul de securitate funcțională sistemelor IA? Experții din comitetul mixt IEC și ISO, [ISO/IEC JTC 1/SC 2](#), care elaborează standarde pentru IA, au început să exploreze această direcție. Comitetul a publicat mai multe rapoarte tehnice care analizează riscurile asociate IA și preocupările pe care aceasta le ridică. Rapoartele tehnice sunt publicate în scop informativ, fără caracter normativ și au adesea rolul de a explica cele mai avansate cunoștințe într-un domeniu tehnologic. Acestea pot deschide calea pentru viitoare

specificații tehnice și standarde internaționale. Unul dintre aceste rapoarte tehnice este [ISO/IEC TR 24368](#), care enumeră unele dintre principalele preocupări etice legate de IA. Dintre acestea sunt amintite: mijloacele neautorizate de colectare, procesare sau divulgare a datelor personale; utilizarea unor seturi de date de antrenament IA părtinitoare, inexacte sau nerepresentative; luarea unor decizii netransparente pentru învățarea automată (ML) sau documentația insuficientă, lipsa trasabilității și înțelegerea deficitară a impactului social al tehnologiei după implementare.

Un alt raport tehnic recent publicat, [ISO/IEC TR 5469](#), descrie aspectele speciale care pot apărea în utilizarea IA, mai ales atunci când aceasta este integrată în sisteme referitoare la securitate. Scopul acestui raport este de a ajuta dezvoltatorii de sisteme de securitate să aplice în mod corespunzător tehnologiile IA, oferindu-le o mai bună înțelegere a proprietăților acestora, a factorilor de risc specifici securității funcționale, a metodelor disponibile și a posibilelor constrângeri.

ISO/IEC TR 5469 servește drept bază pentru o nouă specificație tehnică, ISO/IEC TS 2240 aflată în prezent în curs de elaborare. Aceasta este elaborată de [un grup de lucru comun](#), format recent între SC 42 și unul dintre [subcomitetele](#) TC 65, cu scopul de a aborda în mod specific securitatea funcțională în raport cu IA. Specificația va acoperi mai multe aspecte importante, printre care:

- evaluarea riscurilor și analiza pericolelor: TS 2240 va sublinia probabil importanța evaluărilor riguroase, dar și analiza riscurilor și a pericolelor pentru a identifica potențialele moduri de defectare și a estima probabilitățile acestor situații. Înțelegerea acestor riscuri este esențială pentru dezvoltarea unor strategii eficiente de reducere a acestora;

- transparența și exploatabilitatea: pentru a aborda lipsa de transparență a sistemelor IA, TS 2240 va încuraja probabil utilizarea unor tehnici care îmbunătățesc claritatea și interoperabilitatea proceselor decizionale ale IA. Aceste metode vor permite inginerilor să analizeze mai bine comportamentul sistemului și să înțeleagă posibilele moduri de defectare;
- validarea și verificarea: publicația va include, cel mai probabil, procese de validare și verificare pentru a se asigura că sistemele IA respectă cerințele de securitate. Aceste procese pot implica simularea și testarea reacției sistemului în diverse scenarii de defectare, evaluarea robusteții acestuia și verificarea conformității cu specificațiile de securitate;
- analiza securității: tehnicile de analiză a securității vor juca un rol crucial în estimarea probabilității de defectare și evaluarea performanței sistemului în condiții variate de funcționare.

Potrivit președintelui subcomitetului TC 65, Koji Demachi, „securitatea funcțională nu este doar o măsură de precauție. Ea poate fi un catalizator pentru inovația în domeniul IA, deschizând calea către noi tehnologii, acces pe piață și aliniere la politici. Crearea grupului de lucru comun și elaborarea acestui nou standard reprezintă un pas înainte pentru viitorul inteligenței artificiale.” Împreună cu ISO și alte organizații de standardizare, IEC acționează pentru a acoperi lacunele de reglementare și a consolida încrederea în această tehnologie revoluționară. Obiectivul este ca IA să fie utilizată în cel mai eficient și benefic mod posibil, pentru toți, fără a compromite securitatea.

Traducere de Andreea Baboi, din revista *IEC e-tech: News & Views from the IEC*, nr. 6 – *Leading on trust*.

Apariții recente de standarde

MONITORIZAREA CALITĂȚII AERULUI DEVINE MAI PRECISĂ

Senzorii pentru măsurarea poluării atmosferice vor fi evaluați după criterii mult mai riguroase, odată cu publicarea standardului SR CEN/TS 17660-1:2024. Noul document stabilește metodologii complete de încercare, atât în condiții de laborator, cât și în mediul real de funcționare.

Standardul se concentrează pe poluanții reglementați de Directiva 2008/50/EC, inclusiv ozon, oxizi de azot, monoxid de carbon, dioxid de sulf și benzen. Clasificarea rezultată ajută utilizatorii să aleagă echipamentele potrivite pentru diverse aplicații, de la măsurări indicative până la estimări obiective, facilitând implementarea unor sisteme de monitorizare mai eficiente.

ECONOMIA CIRCULARĂ: CONCEPTE, PRINCIPII ȘI APLICABILITATE

SR ISO 59004:2024 marchează un pas important în tranziția către sustenabilitate, oferind primul cadru standardizat pentru implementarea principiilor economiei circulare. Documentul clarifică conceptele fundamentale și stabilește direcții concrete de acțiune pentru orice tip de organizație.

Ca parte a familiei de standarde ISO 59000, noul document se aliniază perfect cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU. Organizațiile găsesc aici ghidare practică pentru transformarea modelelor de afaceri, optimizarea utilizării resurselor și crearea de valoare sustenabilă pe termen lung.

CADRU INOVATOR PENTRU SISTEMELE DE SUPRAVEGHERE VIDEO

Industria securității beneficiază de noi standarde de calitate odată cu publicarea SR EN IEC 62676-5-1:2024. Documentul introduce metode riguroase pentru evaluarea performanței camerelor video în diverse condiții de mediu, cu accent special pe efectele temperaturii și umidității asupra calității imaginii.

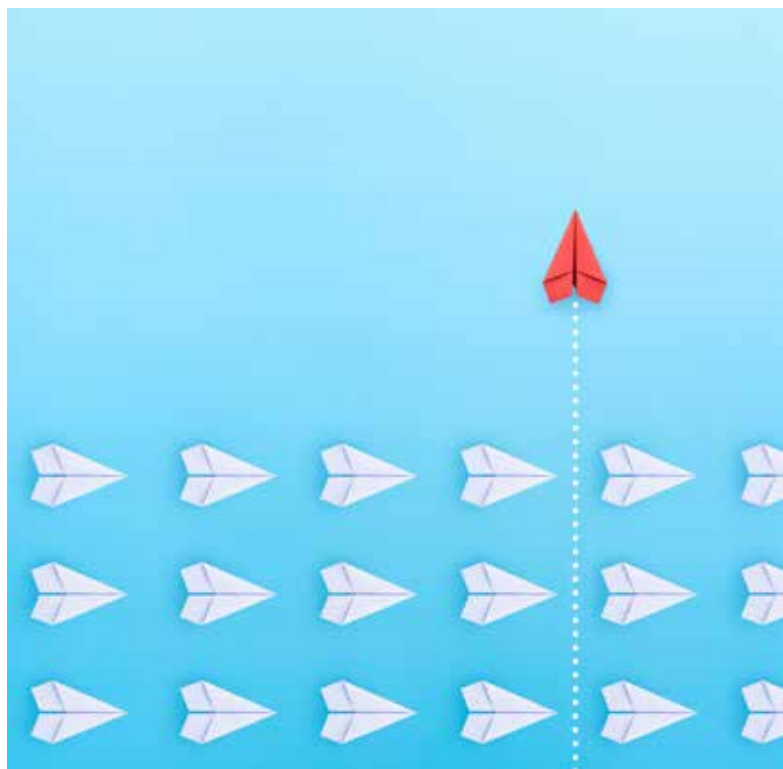
Aplicabilitatea standardului se extinde în special asupra camerelor cu lentile integrate, acestea reprezentând majoritatea echipamentelor de pe piață. Pentru sistemele cu lentile interschimbabile, standardul prevede cerințe specifice de documentare, asigurând transparență completă în evaluarea performanței și facilitând comparații obiective între diferite configurații.

MANAGEMENTUL INOVĂRII: UN GHID STANDARDIZAT PENTRU ORGANIZAȚII

SR EN ISO 56001:2024 stabilește primul cadru standardizat cuprinzător pentru gestionarea proceselor de inovare în organizații. Documentul oferă o structură clară pentru dezvoltarea și implementarea sistemelor de management al inovării, aplicabilă în orice context organizațional.

Dincolo de cerințele tehnice, standardul pune accent pe crearea de valoare pentru toate părțile interesate. Organizațiile beneficiază de îndrumări practice pentru stimularea creativității, gestionarea resurselor dedicate inovării și măsurarea impactului inițiativelor inovatoare, consolidându-și astfel avantajul competitiv pe termen lung.

CAZANELE PE GAZ, MAI SIGURE ȘI MAI EFICIENTE

Noul standard SR EN 15502-2-2:2024 redefinește cerințele de siguranță și performanță pentru cazanele de încălzire centrală pe gaz. Documentul acoperă echipamentele cu puteri de până la 70 kW, stabilind specificații precise pentru toate componentele critice, de la arzătoare până la sistemele de evacuare.

O atenție deosebită este acordată cazanelor de tip B1, care utilizează arzătoare atmosferice sau asistate de ventilator. Standardul include metodologii detaliate de încercare și criterii de conformitate, asigurând că echipamentele funcționează în parametri optimi de siguranță și eficiență la temperaturi ale agentului termic de până la 105°C și presiuni de maxim 6 bari.

EFICIENȚA ENERGETICĂ SUB LUPĂ

SR ISO 50006:2024 transformă modul în care organizațiile își evaluează și optimizează consumul de energie. Standardul introduce un sistem cuprinzător de indicatori de performanță energetică (IPE) și niveluri de referință ale energiei (NRE), oferind companiilor instrumentele necesare pentru o gestionare precisă a resurselor.

Pentru organizațiile care implementează deja ISO 50001, noul standard vine cu îndrumări specifice de integrare și aliniere a sistemelor de management. Documentul pune accent pe măsurarea și monitorizarea continuă, permițând companiilor să demonstreze concret progresul în atingerea obiectivelor de eficiență energetică și sustenabilitate.

STANDARDE PENTRU DETERMINAREA UMIDITĂȚII DIN CEREALE

Standardul SR EN ISO 712-1:2024 *Cereale și produse din cereale. Determinarea umidității. Metoda de referință* înlocuiește SR EN ISO 712:2010. Acest standard descrie o metodă de referință practică pentru determinarea umidității cerealelor și produselor din cereale, precum grâul, orzul, orezul, meiul, secara, ovăzul, triticalele, sorgul sub formă de boabe, șrotul, grișul sau făina. Metoda nu se aplică porumbului și leguminoaselor.

În paralel cu acesta a fost publicat și standardul SR EN ISO 712-2:2024, care specifică o metodă automată de uscare pentru determinarea conținutului de umiditate al cerealelor și al produselor din cereale utilizând un cuptor de uscare automată.

SISTEME ANTIINCENDIU: UN NOU STANDARD

Standardul european SR EN 17966:2024 *Echipament de protecție împotriva incendiilor. Sisteme de stingere cu dioxid de carbon utilizate în clădiri. Proiectare și instalare* înlocuiește SR ISO 6183:2020.

SR EN 17966 specifică cerințe și oferă recomandări pentru proiectarea, instalarea, încercarea, mentenanța și securitatea sistemelor fixe de stingere a incendiilor cu dioxid de carbon în clădiri, obiective industriale sau alte construcții. Standardul pornește de la ISO 6183:2022, căruia îi aduce modificări semnificative, evidențiate în text printr-o linie verticală pe marginea stângă a paginii.

În lumina reflectoarelor – CEN-CENELEC

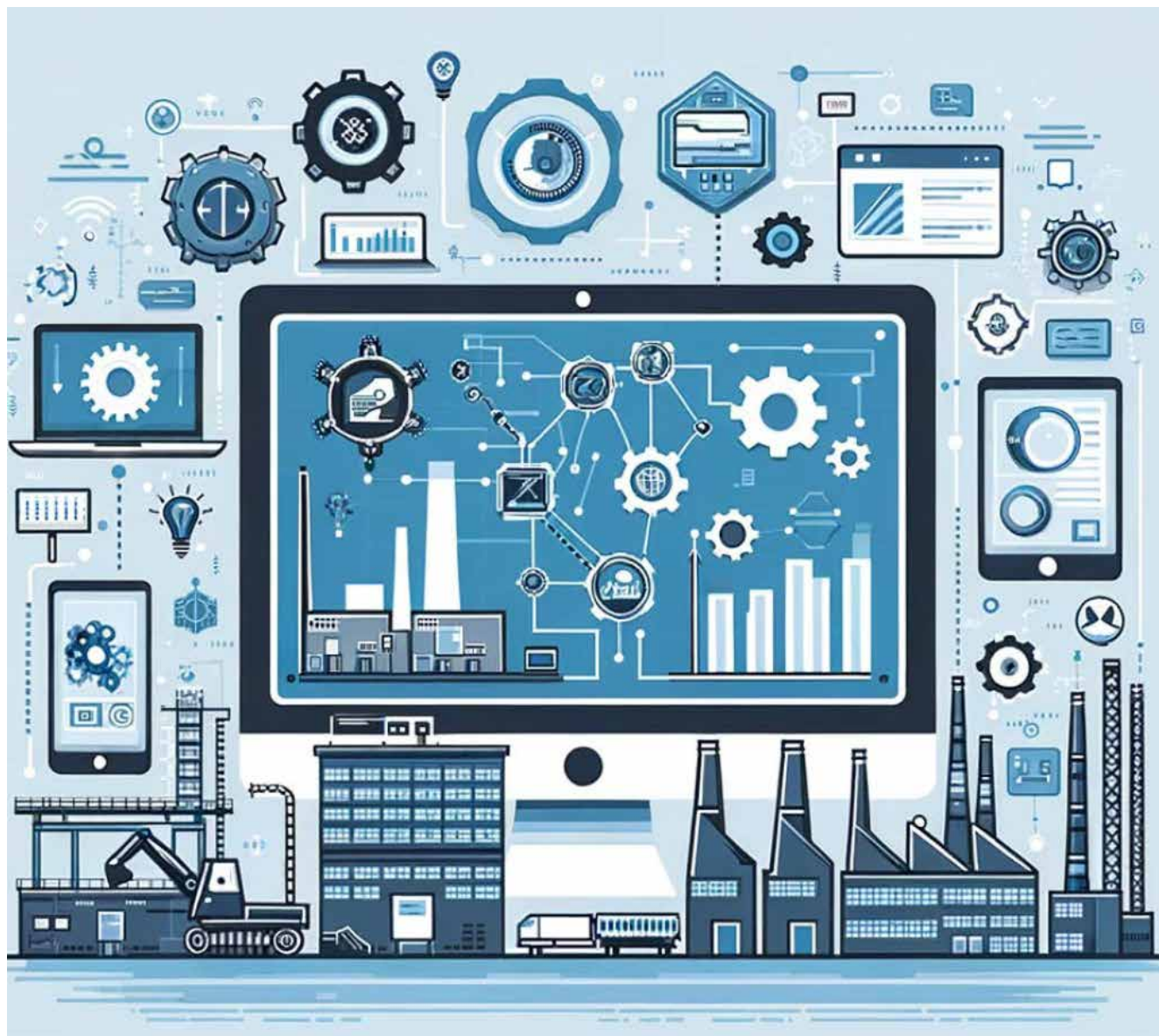

EN 12299:2024 - UN NOU STANDARD PENTRU CONFORTUL CĂLĂTORILOR ÎN TRANSPORTUL FEROVIAR

Comitetul European de Standardizare (CEN) a publicat standardul EN 12299:2024, adoptat și de ASRO sub indicativul SR EN 12299:2024, care introduce metode avansate pentru măsurarea și îmbunătățirea confortului în transportul feroviar. SR EN 12299:2024 oferă un cadru modern adaptat tehnologiilor actuale.

Standardul definește cinci indici principali pentru evaluarea confortului: vibrațiile pe termen lung, accelerările pe termen scurt, confortul pe curbe, confortul când apar tulburări pe șine și confortul trenului, în general.. Prin implementarea acestor indici, operatorii feroviari și producătorii pot optimiza serviciile de transport.

Acest standard modernizează transportul feroviar european, oferind instrumente pentru evaluarea și îmbunătățirea experienței călătorilor.

CEN, CENELEC ȘI ETSI – AU LANSAT UN GRUP DE COORDONARE PRIVIND PRODUCȚIA INTELIGENTĂ – DOCUMENT DE RECOMANDARE

Organizațiile europene de standardizare au elaborat un document de recomandări privind datele industriale, elaborat de Grupul de Coordonare CEN-CENELEC-ETSI organizat pentru producția inteligentă.

Acest document abordează rolul standardelor în gestionarea datelor industriale, importante pentru producția industrială și ciclul de viață al bunurilor și serviciilor. În plus, subliniază necesitatea interoperabilității, securității și managementului eficient al datelor pentru a obține o utilizare optimă a datelor.

Documentul de recomandare sugerează, de asemenea, încorporarea spațiilor de date industriale în cadrul de reglementare al UE, pentru a se alinia la instrumentele existente de asistență IT și de proces. Nu în ultimul rând, acesta evidențiază echilibrul dintre ritmul rapid al dezvoltării tehnologiei datelor și integrarea oferită de procesele de standardizare, solicitând o revizuire a practicilor actuale pentru a pregăti industriile pentru provocările și oportunitățile viitoare.

ETUC: CONTRIBUȚIE LA STANDARDELE ISO PENTRU RESURSE UMANE

Confederația Europeană a Sindicatelor (ETUC) a avut o participare semnificativă la plenara comitetului tehnic ISO/TC 260 pentru managementul resurselor umane, desfășurată la Tokyo în octombrie 2024. În cadrul evenimentului, s-au purtat discuții importante în grupurile de lucru, în special în WG13, care elaborează standardul ISO CD 30201 privind sistemele de management al resurselor umane.

ETUC a propus introducerea unei sub-clauze specifice pentru implicarea și consultarea angajaților în sistemele de management HR implementate la locul de muncă. Această inițiativă reflectă angajamentul organizației pentru asigurarea unei reprezentări adecvate a intereselor angajaților în procesele decizionale care îi afectează direct.

Propunerea a fost acceptată cu modificări, reprezentând un progres semnificativ în recunoașterea rolului angajaților ca părți interesate esențiale în sistemele de management a resurselor umane. ETUC va continua să monitorizeze îndeaproape dezvoltarea standardului în următoarele faze de feedback, pentru a se asigura că vocea angajaților rămâne o componentă centrală a viitoarelor sisteme de management.

REGULAMENTUL MAȘINILOR (EU) 2023/1230: INOVAȚIE ȘI SIGURANȚĂ

Noul Regulament al mașinilor (EU) 2023/1230, care va înlocui actuala Directivă 2006/42 începând din 2027, aduce actualizări importante în domeniul siguranței și sănătății pentru proiectarea și construcția mașinilor. Documentul pune un accent deosebit pe integrarea noilor tehnologii, în special pe aspectele legate de inteligența artificială și învățarea automată în funcțiile de siguranță.

Confederația Europeană a Sindicatelor (ETUC) sprijină activ această inițiativă legislativă, subliniind importanța includerii aspectelor ergonomice în interacțiunea om-sistem și necesitatea dezvoltării unor soluții tehnice robuste pentru funcțiile de siguranță bazate pe inteligența artificială. Aceste aspecte sunt esențiale pentru asigurarea unui mediu de lucru sigur în era digitalizării.

Implementarea noului regulament va fi susținută prin dezvoltarea unor standarde armonizate specifice, care vor detalia cerințele tehnice și metodele de verificare a conformității. ETUC va urmări îndeaproape acest proces de standardizare, concentrându-se pe aspectele ce privesc siguranța lucrătorilor și adaptarea la noile tehnologii emergente.

CWA 18150:2024: PROTECȚIA ÎMPOTRIVA DRONELOR NEAUTORIZATE

În contextul utilizării tot mai frecvente a dronelor în diverse sectoare, CWA 18150:2024 introduce o metodologie standardizată pentru testarea sistemelor C-UAS. Acest document tehnic se concentrează pe aspectele critice ale detectării, urmăririi și identificării dronelor neautorizate, oferind soluții practice pentru protecția spațiilor aeriene sensibile.

Standardul abordează scenarii reale de securitate, precum protecția aeroporturilor, a infrastructurilor critice și a evenimentelor publice. Pentru fiecare scenariu, documentul stabilește cerințe funcționale și operaționale specifice, permițând autorităților și organizațiilor să selecteze și să implementeze soluții adaptate nevoilor lor particulare.

Prin acest cadru de testare cuprinzător, care evaluează factori precum raza de detectare, precizia urmăririi și capacitatea de identificare a dronelor, CWA 18150:2024 contribuie la dezvoltarea unei piețe mature pentru tehnologiile C-UAS în Europa. Standardul sprijină inovația în domeniu și facilitează luarea deciziilor informate în procesul de achiziție a sistemelor de protecție.

NOUTĂȚI LEGISLATIVE

Mihaela Vorovenci, Șef Birou Juridic, Resurse Umane și Managementul Calității

Prezentul articol conține, în prima parte, noutățile legislative publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și, în a doua parte, pe cele publicate în Monitorul Oficial al României, care fac referire la standarde.

Partea I - Legislație comunitară

1.1 Publicarea titlurilor și a referințelor standardelor armonizate cu unele dintre Directivele Noii Abordări – redăm titlurile comunicărilor Comisiei Europene, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), care conțin referința și titlul standardului armonizat, referința standardului înlocuit, precum și data încetării prezumției de conformitate a standardului înlocuit:

1.1.1 Directiva (UE) 2024/2881 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (reformare), publicată în JOUE L 2024/2881 din 20.11.2024.

1.1.2 Directiva (UE) 2024/3100 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 de modificare a Directivei 2009/21/CE privind respectarea obligațiilor statelor de pavilion (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 2024/3100 din 16.12.2024.

1.2 Acte comunitare care conțin referiri la standarde

1.2.1 Regulamentul (UE) 2024/2594 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2024 de stabilire a unor măsuri de conservare, gestionare și control aplicabile în zona reglementată de Convenția privind viitoarea cooperare multilaterală pentru pescuit în Atlanticul de Nord-Est, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1241 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1236/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentelor (CEE) nr. 1899/85 și (CEE) nr. 1638/87 ale Consiliului, publicat în JOUE L 2024/2594 din 08.10.2024.

1.2.2 Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2599 a Comisiei din 4 octombrie 2024 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2023/941 a Comisiei în ceea ce privește standardele armonizate pentru echipamentele individuale de protecție împotriva căderilor de la înălțime, aparatele filtrante cu ventilație

asistată de protecție respiratorie, încălțăminte, căști electroizolante și protecția ochilor și a feței pentru utilizare profesională, elaborate în sprijinul Regulamentului (UE) 2016/425 al Parlamentului European și al Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 2024/2599 din 08.10.2024.

1.2.3 Regulamentul delegat (UE) 2024/2770 al Comisiei din 15 iulie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește criteriile de biodegradabilitate pentru agenții de peliculizare și polimerii de retenție a apei (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/2770 din 28.10.2024.

1.2.4 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2746 al Comisiei din 25 octombrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului privind crearea Rețelei de date privind durabilitatea agricolă și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/220 al Comisiei, publicat în JOUE L 2024/2746 din 30.10.2024.

1.2.5 Regulamentul delegat (UE) 2024/2787 al Comisiei din 23 iulie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește includerea foliilor de mulcire în categoria de materii componente 9 (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/2787 din 31.10.2024.

1.2.6 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2522 al Comisiei din 23 septembrie 2024 31.10.2024 de modificare a anexei I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Val-mal Comun, publicat în JOUE L 2024/2522 din 31.10.2024.

1.2.7 Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2764 a Comisiei din 30 octombrie 2024 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2023/2723 în ceea ce privește standardele armonizate pentru dulii cu file Edison pentru lămpi, cutii și incinte pentru accesorii electrice, pompe de circulație fixe, aparate de toaletă și sisteme de încărcare conductivă pentru vehicule electrice (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 2024/2764 din 31.10.2024.

1.2.8 Regulamentul ONU nr. 171 – Dispoziții uniforme privind omologarea vehiculelor în ceea ce privește sistemele de asistență pentru asigurarea controlului de către conducătorul auto (Driver Control Assistance Systems – DCAS) [2024/2689], publicat în JOUE L 2024/2689 din 04.11.2024.

1.2.9 Regulamentul (UE) 2024/2897 al Consiliului din 18 noiembrie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2023/1529 privind măsuri restrictive având în vedere sprijinul militar acordat de Iran pentru războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și pentru grupuri și entități armate din Orientul Mijlociu și din regiunea Mării Roșii, publicat în JOUE L 2024/2897 din 18.11.2024.

1.2.10 Regulamentul (UE) 2024/2847 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2024 privind cerințele orizontale în materie de securitate cibernetică pentru produsele cu elemente digitale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013 și (UE) 2019/1020, precum și a Directivei (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind reziliența cibernetică), publicat în JOUE L 2024/2847 din 20.11.2024.

1.2.11 Regulamentul (UE) 2024/2895 al Comisiei din 20 noiembrie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2073/2005 în ceea ce privește *Listeria monocytogenes* (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/2895 din 21.11.2024.

1.2.12 Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2909 a Comisiei din 22 noiembrie 2024 privind standardele armonizate pentru cazanele cu gaz elaborate în sprijinul Regulamentului (UE) nr. 813/2013 și al Regulamentului delegat (UE) nr. 811/2013 (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 2024/2909 din 25.11.2024.

1.2.13 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2952 al Comisiei din 29 noiembrie 2024 de stabilire a unui model comun și a unor formate de raportare electronică pentru aplicarea Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește informațiile care trebuie prezentate în rapoartele privind informațiile referitoare la impozitul pe profit (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/2952 din 02.12.2024.

1.2.14 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2956 al Comisiei din 29 noiembrie 2024 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele standard pentru registrul de informații (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/2956 din 02.12.2024.

1.2.15 Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2962 a Comisiei din 29 noiembrie 2024 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2019/1698 privind standardele europene

pentru produse elaborate în sprijinul Directivei 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind siguranța generală a produselor, în ceea ce privește retragerea publicării referințelor standardelor 581-1:2006 (Mobilier de exterior – Scaune și mese de uz casnic, colectiv și pentru camping – Partea 1: Cerințe generale de securitate), EN 12491:2001 (Echipament pentru parapantă – Parașută de siguranță – Cerințe de securitate și metode de încercare), EN 1651:1999 (Echipament pentru parapantă – Harnașament – Cerințe de securitate și încercări de rezistență) și EN 1273:2005 (Articole de puericultură – Premergătoare – Cerințe de securitate și metode de încercare) în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 2024/2962 din 02.12.2024.

1.2.16 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2984 al Comisiei din 29 noiembrie 2024 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare aplicarea Regulamentului (UE) 2023/1114 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește formularele, formatele și modelele pentru cărțile albe pentru criptoactive pentru (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/2984 din 03.12.2024.

1.2.17 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2977 al Comisiei din 28 noiembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește datele de identificare personală și atestatele electronice ale atributelor emise portofelelor europene pentru identitatea digital, publicat în JOUE L 2024/2977 din 04.12.2024.

1.2.18 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2979 al Comisiei din 28 noiembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește integritatea și funcționalitățile de bază ale portofelelor europene pentru identitatea digital, publicat în JOUE L 2024/2979 din 04.12.2024.

1.2.19 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2981 al Comisiei din 28 noiembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește certificarea portofelelor europene pentru identitatea digitală, publicat în JOUE L 2024/2981 din 04.12.2024.

1.2.20 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2982 al Comisiei din 28 noiembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare

a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește protocoalele și interfețele care vor fi suportate de cadrul pentru identitatea digitală europeană, publicat în JOUE L 2024/2982 din 04.12.2024.

1.2.21 Aviz de deschidere a unei proceduri antidumping privind importurile de butelii din oțel fără sudură de înaltă presiune originare din Republica Populară Chineză (C/2024/7403), publicat în JOUE C 2024/7403 din 06.12.2024.

1.2.22 Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2974 a Comisiei din 29 noiembrie 2024 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT), în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, pentru sectorul instalațiilor de forjare și al turnătoriiilor [notificată cu numărul C(2024) 8322] (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în JOUE L 2024/2974 din 06.12.2024.

1.2.23 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/3137 al Comisiei din 13 decembrie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 474/2006 în ceea ce privește lista transportatorilor aerieni care fac obiectul unei interdicții de exploatare sau sunt supuși unor restricții operaționale pe teritoriul Uniunii (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/3137 din 16.12.2024.

1.2.24 Regulamentul (UE) 2024/3110 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2024 de stabilire a unor norme armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 305/2011 (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în JOUE L 2024/3110 din 18.12.2024.

1.2.25 Regulamentul (UE) 2024/3213 al Consiliului din 16 decembrie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/2283 privind deschiderea și modul de gestionare a unor contingente tarifare autonome ale Uniunii pentru anumite produse agricole și industriale, publicat în JOUE L 2024/3213 din 19.12.2024.

1.2.26 Regulamentul (UE) 2024/3211 al Consiliului din 16 decembrie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/2278 de suspendare a taxelor din Tariful vamal comun menționate la articolul 56 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului pentru anumite produse agricole și industriale, publicat în JOUE L 2024/3211 din 27.12.2024.

Partea a II-a - Legislație națională

2 Acte normative care conțin referiri la standarde

2.1 Ordin nr. 1748/2024 al ministrului afacerilor externe privind condițiile, procedurile și colaborarea cu statele membre UE pentru eliberarea modelelor uniforme de documente de călătorie provizorii ale UE, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 988 din 02.10.2024.

2.2 Ordin nr. 37 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației privind retragerea desemnării și notificării la Comisia Europeană a organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială SRAC CERT — S.R.L. pentru realizarea funcției specifice de laborator de încercări ale produselor pentru construcții, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 996 din 09.10.2024.

2.3 Anexa la Ordinul ministrului energiei nr. 1.441/2024 privind aprobarea Ghidului de finanțare pentru Programul „ELECTRIC UP” privind finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii și a operatorilor economici care activează în domeniul HORECA pentru instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică cu o putere instalată cuprinsă între 27 kWp și 150 kWp necesară consumului propriu, a unui sistem de stocare a energiei produse pentru creșterea gradului de autoconsum, a cel puțin o stație de reîncărcare de minimum 22 kW pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic, precum și a sistemului alternativ de încălzire/răcire pentru creșterea gradului de utilizare a energiei produse dinsurse regenerabile în încălzire și răcire, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1015bis din 10.10.2024.

2.4 Decizia nr. 559 din 31 octombrie 2023 a Curții Constituționale referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 pct. 4, 27, 28 și 31, ale art. 14 alin. (2) lit. h) și k), ale art. 29 și ale art. 30 alin. (2) din Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, ale art. 42 alin. (6) lit. b) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, precum și ale art. 10 alin. (5) din Legea

2.5 Ordin nr. 2039/2024 al ministrului muncii și solidarității sociale pentru modificarea Ordinului ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 2.765/2012 privind aprobarea

Metodologiei de înregistrare și evaluare a solicitărilor de finanțare a unor cheltuieli de investiții și reparații capitale pentru centrele de zi și rezidențiale din bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, precum și de decontare a finanțării, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1060 din 22.10.2024.

2.6 Ordin nr. 308/2024 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping privind aprobarea Listei interzise pentru anul 2025, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1063 din 23.10.2024.

2.7 Ordin nr. 6295/2024 al ministrului finanțelor pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 2.007/2008 privind aprobarea componenței Comisiei pentru autorizarea operatorilor economici din domenii cu reglementări specifice și a Regulamentului de organizare și funcționare a acesteia, precum și a Criteriilor referitoare la autorizarea funcționării unităților emitente de tichete, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1068 din 24.10.2024.

2.8 Ordin nr. 2490/2024 al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru modificarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.866/2021, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1122 din 11.11.2024.

2.9 Ordin nr. 471/2024 al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon privind aprobarea Contractului-cadru pentru transportul țițeiului, gazolinei, condensatului și etanului pentru anul 2025, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1172 din 25.11.2024.

2.10 Anexa la Ordinul ministrului sănătății nr. 5.596/2024 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Săpoca, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1172bis din 25.11.2024.

2.11 Ordin nr. 472/2024 al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon privind aprobarea contractului-cadru de derulare a țițeiului și produselor petroliere prin terminalul petrolier pentru anul 2025, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1180 din 27.11.2024.

2.12 Hotărâre nr. 1471/2024 pentru aprobarea Strategiei naționale de supraveghere a

pieței 2024—2027, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1189 din 29.11.2024.

2.13 Lege nr. 294/2024 privind reziliența entităților critice, precum și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1189 din 29.11.2024.

2.14 Ordin nr. 40963/2024 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației privind aprobarea Metodologiei de emitere a avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții — I.S.C. pentru documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1192 din 29.11.2024.

2.15 Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2024 privind aprobarea Strategiei industriale a României 2024—2030, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1214bis din 03.12.2024.

2.16 Ordin nr. 183/2024 al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 96/2014 privind aprobarea tarifelor aplicabile în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1219 din 04.12.2024.

2.17 Anexele nr. 1 și 2 la Ordinul Băncii Naționale a României nr. 8/2024 privind modificarea și completarea Ordinului Băncii Naționale a României nr. 9/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea situațiilor financiare FINREP la nivel individual, conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile instituțiilor de credit în scopuri de supraveghere prudentială, precum și a Ordinului Băncii Naționale a României nr. 10/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea raportărilor periodice cuprinzând informații statistice de natură financiar-contabilă, aplicabile sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din alte state member, publicate în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1219bis din 04.12.2024.

2.18 Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.491/2024 pentru aprobarea Strategiei energetice a României 2025—2035, cu perspectiva anului 2050, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1226bis din 05.12.2024.

2.19 Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 441/2024 pentru aprobarea Procedurii operaționale privind efectuarea controlului pe teren pentru cererile de plată aferente pachetului 8, măsura 10 „Creșterea

animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon” din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020/intervenției DR-03 — Agromediu și climă — Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon din cadrul Planului strategic PAC 2023—2027, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1229bis din 06.12.2024.

2.20 Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 1.601/2024 pentru aprobarea Procedurii privind activitatea de supraveghere și control desfășurată de personalul cu atribuții de control din cadrul aparatului propriu al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor și al structurilor subordonate, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1252bis din 12.12.2024.

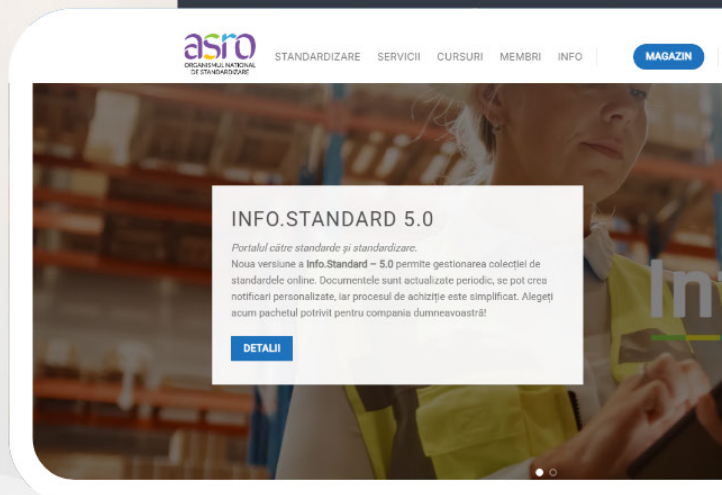
2.21 Ordin nr. 7442/2024 al ministrului educației pentru aprobarea Metodologiei de asigurare a omologării mijloacelor de învățământ, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1268 din 17.12.2024.

2.22 Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 88/2024 privind aprobarea Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1268bis din 19.12.2024.

2.23 Ordin nr. 200/2024 al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare pentru aprobarea Normelor privind utilizarea inteligenței artificiale în aplicațiile destinate instalațiilor nucleare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1308 din 23.12.2024.

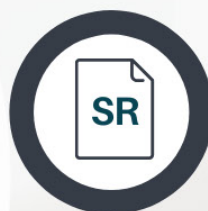
2.24 Ordin nr. 3378/2024 al ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului privind modificarea anexei la Ordinul ministrului economiei nr. 971/2014 pentru aprobarea listei organismelor desemnate să realizeze emiterea certificatelor de agreare și a certificatelor de conformitate cu prototipul conform Acordului european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (ADR), precum și inspecția pentru certificarea menținerii conformității în exploatare a suprastructurilor specializate montate pe vehiculele rutiere destinate transportului rutier al mărfurilor periculoase și a ambalajelor destinate transportului rutier al mărfurilor periculoase, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1317 din 24.12.2024.

2024 în cifre

Standarde române aprobate

Standarde europene și internaționale adoptate la nivel național

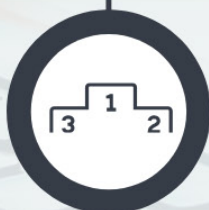

Standarde române originale

Standarde elaborate pentru cerințele specifice din România

Top standarde vândute

1. SR EN ISO 45001:2023
2. SR EN ISO/IEC 27001:2023
3. SR EN ISO 9001:2015

Comitet tehnic național nou

CT 401 - Inteligența artificială

Pentru mai multe detalii accesați:

<https://www.asro.ro/>
<https://magazin.asro.ro/>

